

[Gertrud Stjørholm Nielsen]

Nu skal man ikke tro, at problemet er løst, i og med at personalet med loven i hånden kan visitere personer, der har haft ærinde på bestemte statslige arkiver, biblioteker og museer. Bøger, breve, dokumenter og kunstgenstande vil fortsat forsvinde fra samlingerne, dels som følge af almindeligt tyveri og hærværk, dels som følge af manglende bevillinger på området. Personalebesparelser, ændrede ombygningsplaner med deraf følgende depotoverflytninger og manglende katalogiseringer har direkte til følge, at ting forsvinder. Det viser sig dog, at ting, man har troet var stjålet, dukker op ved en senere lejlighed.

Nu har der været pukklet meget på personalet – jeg har læst om det i dag i boulevardpressen, og nu har vi også hørt tendenser til det her fra talerstolen – og det finder jeg faktisk ikke rimeligt. Jeg vil gerne spørge kulturministeren, om man ikke, f. eks. ved at følge rigsbibliotekar Palle Birkelunds forslag om en totalrevision, ville kunne sørge for, at en hel del mistænkeliggørelse blev skaffet af vejen. Der har jo ikke været nogen totalrevision siden 1906. Det er en dyr affære, men man kan tilsyneladende nok forvente støtte fra både venstre og konservative at dømme efter indlæggene her.

En anden ting, som man også kunne nævne i denne forbindelse, er, at det faktisk er urimeligt, at personalet på f. eks. statens museum for kunst har været nødt til at anbringe små foldere rundt omkring, hvor de skriver noget om, at hvis de er lidt barske i betragtning, så skyldes det, at der er en del hærværk, og at de ikke kan være alle steder på én gang. Det har igen noget med nedskæringer at gøre, og det har igen noget med at gøre, at vi skal bevilge nogle flere penge. I og med at man gør det, så vil man kunne hjælpe personalet, sådan som Lenin i 1910 gjorde, da han roste det kgl. bibliotek, dels for dets gode indretning, dels for dets venlige personale.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Fru Nathalie Lind sagde for et øjeblik siden, at denne sag var behandlet på en lidt rimelig måde. Jeg må desværre sige, at jeg er enig med hende. Jeg finder det beklageligt, at kulturministeren og hans ministerium kan forestille sig, at det skulle være muligt at gennemføre en ransagning af os, blot fordi vi benytter os af de offentlige samlinger, der

opretholdes for vore egne penge, og at dette skulle kunne gøres uden særlig lovhjælp. Det er ikke meget betryggende, at et ministerium kan have den opfattelse.

Jeg læste for ikke ret længe siden en afhandling om socialdemokratiet i 1970'erne, »En bygning slår revner« hed den, af en mand, der hedder Johannes Andersen. Jeg syntes dengang, at det dog vist var en lidt rimelig vurdering af socialdemokratiets politik i 1970'erne, når han sagde, at socialdemokratiet i 1970'erne havde sat sig som mål at beskytte staten mod befolkningen. Men dette er jo netop, at man beskytter staten mod befolkningen. Jeg må sige, at selve princippet er jeg meget betænkelig ved.

Når man nu vil henvise dette lovforslag til kulturudvalget, så skal jeg ikke lave en stor sag ud af det, men det er dog for mig et spørgsmål, om lovforslaget i virkeligheden ikke skulle være sendt til retsudvalget i stedet for til kulturudvalget, så vi fik en nøje gennemgang af, hvad det egentlig er, vi gør her.

Lad gå med, at der på det kgl. bibliotek – ikke ved denne regerings forsømmelighed alene – eksisterer sådanne forhold, at vi i hvert fald i øjeblikket er nødt til at gennemføre en visitationsordning, men sådan i al almindelighed at give ministeren bemyndigelse til at indføre den, når han måtte have lyst til det, finder jeg meget, meget betænkeligt.

Når jeg siger, at der må gøres noget ekstraordinært ved det kgl. bibliotek, så skyldes det de oplysninger, vi har fået, om, at man kan konstatere, at det kgl. bibliotek i hvert fald siden 1906, men altså ikke i tiden forud, har gjort sig den ulejlighed at stemple de bøger, det har fået, og at det i 1971 opdagede, at en række bøger, som det har anskaffet fra privatsamlinger, især i 1700-tallet, aldrig nogen sinde er så meget som blevet stemplet eller på anden måde ejermærket. Det er jo meget lidt betryggende, ligesom man som resultat af alt dette må konstatere, at der er forsvundet et tusindtal bøger, hvoraf nogle har været så kostbare som 10.000 kr.

Det siger, at vi desværre, på grund af at man ikke i tide har grebet ind – og det gælder ikke bare den nuværende regering – er kommet i en helt uholdbar situation. Men jeg gentager: jeg er enig med fru Nathalie Lind. Udvalget må have tid til at behandle dette forslag, det er ikke et lovforslag, vi uden videre kan springe til. Det må fortsat være så-